

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Petrákové a soudců Mgr. Pavla Riedlbaucha a Mgr. Jitky Stíbalové ve věci

žalobce: **JUDr. PhDr. M. Š., Ph.D.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátem Mgr. Ing. Janem Boučkem
sídlem Opatovická 1659/4, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo financí**, IČO 00006947
sídlem Letenská 525/15, 118 00 Praha 1

o poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 14. prosince 2020, č. j. 26 C 1/2015-320

takto:

I Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku o věci samé (ad I) **mění** tak, že se omluva vyslovuje JUDr. PhDr. M. Š., Ph.D., jinak se **potvrzuje**.

II Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku o věci samé (ad II) **potvrzuje**.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ema Pithardová.

III Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku o zastavení řízení mezi žalobcem a 2. žalovanou **mění** tak, že se rozhodnutí nevydává.

IV Česká republika – Ministerstvo financí je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení před soudem I. stupně částku 66 124 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho advokáta.

V Žalobce je povinen zaplatit České republice – Ministerstvu financí na náhradě nákladů odvolacího řízení 600 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně uložil žalované (České republice – Ministerstvu financí; dále i jen „1. žalovaná“), aby se žalobci do 15 dnů od právní moci rozsudku písemně omluvila doporučeným, datovaným, oprávněnou úřední osobou podepsaným a otiskem úředního razítka opatřeným dopisem ve znění: „Omluva Mgr. M. Š., nar. xxx: Česká republika – Ministerstvo financí se Vám omlouvá za nesprávný úřední postup Kanceláře veřejného ochránce práv a také veřejného ochránce práv při vyřizování Vaší žádosti o informace ze dne 19. 10. 2009, ohledně které řízení z důvodu opakovaného vydání nezákonných rozhodnutí veřejným ochráncem práv a jeho kanceláří o odmítnutí žádosti probíhalo po nepřiměřenou dobu, ačkoliv jste měl právo obdržet požadované informace do 15 dnů, a kterým bylo porušeno Vaše právo na včasné poskytnutí informace.“ (výrok I), zamítl žalobu, jíž se žalobce domáhal zaplacení finančního zadostiučinění, tedy částky 100 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení od 23. 12. 2014 do zaplacení, eventuálně konstatování porušení práva (výrok II), ve vztahu mezi žalobcem a žalovanou (Českou republikou – Ministerstvem spravedlnosti; dále i jen „2. žalovaná“) řízení zastavil (výrok III) a vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok IV).
2. Rozhodl tak o žalobě, jíž se žalobce domáhal po žalované poskytnutí zadostiučinění ve formě omluvy a ve formě peněžní s eventuálním poskytnutím zadostiučinění ve formě konstatování porušení práva za nemajetkovou újmu způsobenou mu nesprávným úředním postupem spočívajícím v nepřiměřené délce řízení o jeho žádosti o poskytnutí informace, které bylo zahájeno dne 19. 10. 2009 podáním žádosti žalobce u Veřejného ochránce práv a skončeno dne 7. 4. 2015, řízení tak trvalo cca 5 let a 5 a půl měsíce.
3. Žalobce popsal průběh namítaného řízení mimo jiné s tím, že se musel opakovaně obracet se žalobami na správní soud, který správní rozhodnutí dvakrát pro nezákonnost zrušil. Požadovaná informace nakonec žalobci poskytnuta byla, třebaže ne v té formě, kterou by považoval za zcela uspokojivou. Stalo se tak ale v nepřiměřené době, která zcela popřela smysl lhůt upravených v zákoně č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), přičemž žalobce zdůraznil, že informace je komoditou, která plynutím času podléhá rychlé zkáze a která, není-li žadateli poskytnuta ihned, ale až po několika letech, ztrácí pro žadatele praktický význam. V této souvislosti uvedl, že hodlal informaci využít pro činnost xxx, jehož je dlouholetým členem, a který se zabývá ochranou lidských práv, mimo jiné i případy policejního násilí. K nárůstu délky řízení převážující měrou přispěla opakovaně rušená nezákonná rozhodnutí. V řízení o žádosti Shodu s prvopisem potvrzuje Ema Pithardová.

o informaci bylo porušeno právo žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě a bez zbytečných průtahů, garantované čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). V důsledku toho mu vznikla nemajetková újma. Kromě toho, že žalobce ztratil důvěru v instituci Veřejného ochránce práv, investoval do celého řízení spoustu svého času i prostředků. K předběžnému projednání nároku u žalované, žalobce uvedl, že svůj nárok uplatnil u 2. žalované dne 20. 5. 2014, tato mu dne 24. 11. 2014 zaslala dopis, v němž se žalobci omluvila za nepřiměřenou délku řízení, které ve věci jeho žádosti o informaci probíhalo před správním soudem.

4. Žalovaná (Česká republika – Ministerstvo financí) se k žalobě vyjádřila s tím, že v průběhu správního řízení ve věci žalobcovy žádosti o informace nedošlo k porušení žádných lhůt stanovených v zákoně č. 106/1999 Sb. ani ve správním řádu, nebyla tak porušena povinnost učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonné lhůtě. Dále namítla, že kromě toho, že není splněna podmínka existence nesprávného úředního postupu, tak mělo řízení pro žalobce jen zcela nepatrný význam, neboť věc, o kterou se zajímal, se nijak nedotýkala jeho práv, žalobci tak v souvislosti s tímto řízením ani nemohla vzniknout žádná relevantní újma.
5. Soud I. stupně dále uvedl, že svým rozsudkem ze dne 25. 5. 2016, č. j. 26 C 1/2015, ve znění doplňujícího rozsudku ze dne 13. 10. 2016, č. j. 26 C 1/2015-147, uložil 1. žalované povinnost do 15 dnů od právní moci rozsudku zaslat žalobci jím požadovanou omluvu, pokud jde o zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 100 000 Kč s příslušenstvím, eventuálně konstatování porušení práva, byla žaloba zamítnuta, kdy soud I. stupně dospěl k závěru, že došlo k nesprávnému úřednímu postupu, neboť celková doba řízení značně přesáhla dobu, v níž by bylo možno ukončení takového řízení očekávat a došlo tak k nesprávnému úřednímu postupu. Soud I. stupně uvedl, že tento názor zaujal, byť si byl vědom judikatury Nejvyššího soudu (dále jen „NS“), když odkázal na jeho rozhodnutí vydaná u něj v řízení vedeném pod sp. zn. 30 Cdo 344/2014 a sp. zn. 30 Cdo 968/2014, že na dané řízení, jehož předmět nevykazuje civilní povahu (v řízení o žádosti o informace není rozhodováno o občanských právech nebo závazcích žadatele a rozhodnutí povinného subjektu nemá přímý vliv na existenci, rozsah nebo způsob výkonu takového práva či závazku), nedopadá čl. 6 odst. 1 Úmluvy a čl. 38 odst. 2 Listiny garantující právo na projednání věci v přiměřené lhůtě, a z toho důvodu by měl být zvažován pouze nesprávný úřední postup ve smyslu ust. § 13 odst. 1 věty druhé zákona č. 82/1988 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (dále jen „zákon č. 82/1998 Sb.“), kdy správní orgán poruší povinnost učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě, přičemž se současně neuplatní presumpce vzniku nemajetkové újmy. Soud I. stupně totiž uzavřel, že nelze přijmout, aby v obdobných případech byla vyloučena jakákoliv odpovědnost státu za sebedešší řízení jen s odkazem na to, že správní orgán formálně dodržel všechny dílčí lhůty stanovené pro jednotlivé úkony zákonem. Stran přiměřeného zadostiučinění pak soud I. stupně shledal, že újma, kterou žalobce utrpěl, bude dostatečně reparována morálním zadostiučiněním, tedy omluvou.
6. Soud I. stupně dále uvedl, že jeho shora uvedený rozsudek byl rozsudkem Městského soudu v Praze (dále jen „MS“) ze dne 20. 3. 2017, č. j. 68 Co 8,9/2017-166, v části, jíž byla žalované č. 1 uložena povinnost zaslat žalobci písemnou omluvu v jím požadovaném znění změněn tak, že žaloba byla zamítnuta, ve zbývající části byl rozsudek potvrzen, kdy odvolací soud dospěl k závěru, že s přihlédnutím k posuzovanému řízení vedenému před správním orgánem nelze aplikovat čl. 6 odst. 1 Úmluvy a čl. 38 odst. 2 Listiny a dovolávat se porušení práva na projednání věci v přiměřené době podle ust. § 13 odst. 1 věty třetí zákona č. 82/1998 Sb. a nelze současně při posuzování délky řízení před správními orgány aplikovat Stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia NS sp. zn. Cpjn 206/2010 (ze dne 13. 4. 2011 – poznámka odvolacího soudu) a vycházet z presumpce

Shodu s prvopisem potvrzuje Ema Pithardová.

vzniku nemajetkové újmy, když do úvahy připadá pouze nesprávný úřední postup podle ust. § 13 odst. 1 věty druhé zákona č. 82/1998 Sb., tedy případné průtahy spočívající v porušení zákonné lhůty.

7. Soud I. stupně dále uvedl, že jeho shora uvedený rozsudek ve znění doplňujícího rozsudku a shora uvedený rozsudek MS jako soudu odvolacího byl rozsudkem NS ze dne 30. 10. 2019, č. j. 30 Cdo 4487/2017-194, zrušen a věc vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení, přičemž NS uvedl, že v dané věci probíhalo posuzované řízení jednak před správními orgány, ale opakovaně též před správními soudy a že žalobce se domáhá zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která mu měla vzniknout jednak průtahy ve správním řízení, jednak nepřiměřenou délkou soudních řízení správních. Soudu I. stupně NS uložil, aby postupem dle § 43 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) vyzval žalobce k odstranění vad žaloby, tj. aby žalobce rozlišil, jakého zadostiučinění se domáhá z důvodu průtahů ve správním řízení a jaké zadostiučinění požaduje z důvodu nepřiměřené délky navazujících soudních řízení správních, po vymezení jednotlivých dílčích nároků žalobcem aby zvážil, jaké úřady jsou v dané věci ve vztahu ke každému jednotlivému nároku příslušnými k jednání za žalovanou, kdy v této souvislosti soudu I. stupně i uložil, aby přihlédl k tomu, že v případě objektivní kumulace jinak samostatných nároků mohou za stát v řízení jednat různé úřady. Dále NS uvedl, že předmětné správní řízení není řízením, na které dopadá čl. 6 Úmluvy a na daný případ nelze aplikovat ani Stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia NS sp. zn. Cpjn 206/2010 (ze dne 13. 4. 2011 – poznámka odvolacího soudu) a nelze se dovolávat porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě podle ust. § 13 odst. 1 věty třetí zákona č. 82/1998 Sb., ale do úvahy připadá pouze nesprávný úřední postup spočívající v průtazích v předmětném správním řízení dle ust. § 13 odst. 1 věty druhé zákona č. 82/1998 Sb., tedy porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonné lhůtě, nicméně v případě navazujících soudních řízení v režimu správního soudnictví by naopak o možný nesprávný úřední postup spočívající v nepřiměřené délce soudního řízení bylo možno uvažovat, šlo by však o samostatný nárok založený na samostatném skutkovém základě.
8. Soud I. stupně uvedl, že s ohledem na závazný právní názor NS vyzval žalobce k odstranění vad žaloby, žalobce reagoval nesouhlasem s názorem NS, uvedl, že se domáhá přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu za celé řízení jako jeden celek, neboť na něj dopadá článek 6 odst. 1 Úmluvy, domáhá se tedy částky 100 000 Kč s příslušenstvím za celou dobu řízení, zahájeného podáním žádosti o informace dne 19. 10. 2009 a skončeného rozsudkem Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), který nabyl právní moci dne 7. 4. 2015, kdy střídavě probíhalo řízení před správním orgánem, střídavě před správním soudem. Jakkoliv měl tak výzvu soudu I. stupně za nesprávnou, tak přesto jí vyhověl s tím, že pokud se podanou žalobou domáhá zaplacení celkového zadostiučinění ve výši 100 000 Kč s úrokem z prodlení v zákonné výši od 23. 12. 2014 do zaplacení, pak z důvodu průtahů ve správním řízení se domáhá zaplacení zadostiučinění ve výši 70 000 Kč s úrokem z prodlení v zákonné výši od 23. 12. 2014 do zaplacení, a z důvodu nepřiměřené délky soudních řízení, která probíhala v návaznosti na správní řízení, se domáhá zadostiučinění ve výši 30 000 Kč s úrokem z prodlení v zákonné výši od 23. 12. 2014 do zaplacení.
9. Soud I. stupně dále uvedl, že 1. žalovaná reagovala souhlasem s názorem vysloveným NS, ve správním řízení, na které nedopadá čl. 6 odst. 1 Úmluvy, jsou tak postižitelné toliko jednotlivé průtahy v řízení dle ust. § 13 odst. 1 věty druhé zákona č. 82/1998 Sb., poškozený je v takovém případě povinen prokázat jak vznik újmy, tak příčinnou souvislost mezi průtahy a vznikem nemajetkové újmy. V této souvislosti zopakovala, že ve správním řízení k porušení zákonných lhůt nedošlo, nadto žalobce ani žádné konkrétní průtahy netvrdil. K předmětnému správnímu řízení pak uvedla, že počet instancí ovlivnila složitost věcně právní i složitost procesní, když tři kola správního řízení byla následovaná soudními přezkumy, a to z důvodu hledání odpovědi na otázku, na níž neexistoval ustálený názor judikatury. Stran významu řízení pro žalobce uvedla, že tento

Shodu s prvopisem potvrzuje Ema Pithardová.

požadoval informace o kauze třetí osoby, k níž neměl žádný právní ani skutkový vztah, kdy tak činil z toho důvodu, že se dlouhodobě o podobné případy zajímá. Nejednalo se tedy o standardní správní řízení, které se úzce dotýká práv žadatele, nejednalo se ani o řízení, jehož výsledek, tedy konkrétní poskytnutá informace, by žadatel mohl použít ke zlepšení svého postavení, jako je tomu v případech informačních žádostí, které se bezprostředně žadatelů dotýkají. Význam předmětu řízení pro žalobce tak byl takřka zanedbatelný. Dále vznesla námitku promlčení za prvé a druhé kolo správního řízení.

10. Soud I. stupně dále uvedl, že 2. žalovaná zhodnotila, že v posuzovaných soudních řízeních došlo k nesprávnému úřednímu postupu spočívajícímu v jejich nepřiměřené délce, přičemž žalobci poskytla zadostiučinění za nemajetkovou újmu v podobě konstatování porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě a dále se žalobci za porušení jeho práva omluvila, kdy takto poskytnuté zadostiučinění je dle ní zcela přiměřené a dostačující. Dále vznesla námitku promlčení nároku žalobce.
11. Stran dosavadního průběhu řízení pak soud I. stupně uzavřel, že v jeho průběhu došlo k posunu ve vývoji judikatury, která se vztahuje k předmětu tohoto sporu, neboť dne 14. 10. 2020 byl vydán náleží Ústavního soudu (dále jen „ÚS“) sp. zn. II ÚS 570/20, v němž ÚS ke správním řízením a navazujícím soudním řízením správním, jejichž předmětem bylo poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., uvedl, že žadatel má právo na projednání věci bez zbytečných průtahů dle čl. 38 odst. 2 Listiny, které zahrnuje i právo na projednání věci v přiměřené lhůtě, přičemž toto právo se vztahuje jak na správní řízení, tak i na navazující soudní řízení správní, přičemž je třeba na řízení od okamžiku podání žádosti o informace až do konečného rozhodnutí o ní nahlížet jako na jeden celek. Uplatní se tak i vyvratitelná domněnka, že nepřiměřená délka řízení způsobuje nemajetkovou újmu.
12. Na základě provedeného dokazování, s citací ustanovení zákona č. 82/1998 Sb., upravujících odpovědnost státu za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem spočívajícím v porušení povinnosti vydat rozhodnutí na straně jedné v zákonem stanovené lhůtě a na straně druhé v přiměřené lhůtě, zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu a promlčení nároku, poté, kdy soud I. stupně popsal průběh namítaného řízení s tím, že rozhodné období řízení ve vztahu k žalobci vymezil daty 19. 10. 2009 (kdy žalobce podal žádost) a 8. 4. 2015 (kdy řízení skončilo nabytím právní moci rozsudku NSS), trvalo tak cca 5 let a 6 měsíců, dospěl na straně jedné vzhledem k datu (2. 1. 2015) podání (této) žaloby k závěru, že nárok žalobce na poskytnutí zadostiučinění není promlčen, a dále dospěl k závěru, že celková délka řízení již není dobou přiměřenou a že tak v dané věci došlo k porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě.
13. Soud I. stupně se před zaujetím uvedeného závěru zabýval nejdříve otázkou, zda žalobce splnil podmínku pro domáhání se práva u soudu, spočívající v předběžném projednání nároku u žalované, a dospěl k pozitivnímu výsledku, neboť žalobce dne 20. 5. 2014 vyzval 2. žalovanou k poskytnutí zadostiučinění, 2. žalovaná dopisem ze dne 24. 11. 2014 poskytla zadostiučinění ve formě konstatování nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřené délce řízení na straně správních soudů a jménem státu se žalobci omluvila, 1. žalovaná pak vyrozuměla žalobce o tom, že dne 7. 10. 2014 jí byla 2. žalovanou postoupena žádost týkající se odškodnění za nesprávný úřední postup na straně správních orgánů.
14. Stran závěru, že celková délka řízení již není dobou přiměřenou a že tak v dané věci došlo k porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě, soud I. stupně uvedl, že požadovaná informace má být žadateli poskytnuta v krátkém časovém horizontu 15 dní, pokud se však žalobce poskytnutí této informace domohl až za cca 5 let a 6 měsíců, jedná se o dobu, která byla zcela zjevně nepřiměřeně dlouhá, přičemž soud I. stupně vzhledem k již zmíněnému náleží ÚS

Shodu s prvopisem potvrzuje Ema Pithardová.

posuzoval správní řízení a na ně navazující řízení soudní jako jeden celek s tím, že porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě představuje nesprávný úřední postup a zároveň se uplatní domněnka, že nepřiměřená délka řízení způsobuje nemajetkovou újmu žalobce jakožto účastníka řízení.

15. Pokud jde o formu satisfakce soud I. stupně dospěl k závěru, že újma, kterou žalobce utrpěl, bude dostatečně reparována morálním zadostiučiněním, kdy v této souvislosti přihlédl k významu požadované informace pro žalobce a tedy i k míře negativního dopadu do žalobcovy psychické sféry, který lze spojovat s tím, že tato informace byla žalobci nesprávně odepírána. Stran požadované informace soud I. stupně uvedl, že se týkala policejního zásahu vůči třetím osobám, které žalobce neznal, nikdy se s nimi nesešel a informace měla význam v jejím případném využití při činnosti spolku, jehož je žalobce členem, informace měla pro žalobce následně hodnotu akademickou nebo historickou. Současně význam požadované informace ležel i v osobní rovině žalobce, neboť žalobce měl obdobnou osobní zkušenost z minulosti, nicméně nejednalo se o informaci, která by mohla mít důležitý dopad na žalobcovy záležitosti. Soud I. stupně přisvědčil tvrzení žalobce, že tento ztratil důvěru v instituci Veřejného ochránce práv, jehož postup pro něj byl zklamáním, a že byl připraven o spoustu svého času a energie, které předmětné záležitosti věnoval, nicméně ani tato skutečnost dle soudu I. stupně neodůvodňuje poskytnutí jiné formy zadostiučinění, než morální zadostiučinění, tedy omluvu, kterou sám žalobce požadoval na prvním místě. Soud I. stupně přihlédl i k tomu, že 2. žalovaná za část řízení, jež probíhalo před správními soudy, toto morální zadostiučinění již žalobci poskytla, když konstatovala nesprávný úřední postup spočívající v nepřiměřené délce řízení na straně správních soudů a jménem státu se žalobci omluvila. Soud I. stupně tak žalobci přiznal omluvu a zbývající nároky žalobce ve vztahu k peněžitému plnění, eventuálně konstatování porušení práva, jako nedůvodné zamítl.
16. Stran zastavení řízení ve vztahu mezi žalobcem a 2. žalovanou soud I. stupně uvedl, že vzhledem k již zmíněnému rozsudku NS jednal i s ní, nicméně vzhledem k již zmíněnému nálezu ÚS, dle něhož příslušnou organizační složkou, která má jednat za stát je Ministerstvo financí, řízení z důvodu procesní jistoty zastavil.
17. O nákladech řízení soud I. stupně rozhodl v souladu s ust. § 142 odst. 2 o. s. ř., kdy úspěch žalobce a žalované v řízení shledal zjevně stejným, když žalobci bylo vyhověno, jenom pokud se týká omluvy, ve zbývajících částech byla žaloba zamítnuta a zároveň ve vztahu k 2. žalované bylo řízení zastaveno.
18. Proti rozsudku soudu I. stupně podal žalobce včasné a přípustné odvolání.
19. Stran uložené povinnosti k omluvě žalobce uvedl, že jakkoliv se jedná o vyhovující výrok rozsudku, tak tento neodpovídá původnímu znění žaloby ze dne 2. 1. 2015 ve znění jejího upřesnění ze dne 29. 1. 2016, kdy k „úpravě petitu“ přistoupil soud I. stupně bez odpovídajícího procesního úkonu žalobce učiněnému ve smyslu ust. § 95 o. s. ř. a pod dojmem závazného, leč zcela nesprávného právního názoru soudů vyšších stupňů, a to včetně NS. Rovněž vyčetl soudu I. stupně, že nevezal na vědomí změnu jeho osobních údajů v době svého rozhodování v prosinci 2020 („JUDr. PhDr. M. Š., Ph.D.“), oproti stavu v době podání žaloby v lednu 2015 („Mgr. M. Š.“), přičemž tuto změnu sice soud I. stupně vzal na vědomí v písemném vyhotovení rozsudku, avšak jen v záhlaví rozsudku, zatímco v jeho výroku I již nikoliv, stran této změny nebylo povinností žalobce činit procesní úkon, bylo na soudu I. stupně, aby výrok svého rozsudku formuloval řádně, přesně a správně.
20. Stran zamítnutí peněžitého zadostiučinění žalobce vyčetl soudu I. stupně, že nezohlednil kritéria uvedená v ust. § 31a odst. 2, odst. 3 písm. a) až e) zákona č. 82/1998 Sb., kdy v této souvislosti uvedl, že pokud byla věc opakovaně projednávána na několika stupních soudní soustavy, tedy že Shodu s prvopisem potvrzuje Ema Pithardová.

vydaná rozhodnutí musela být (opakovaně) rušena z důvodu vad či nesprávného posouzení, je tuto skutečnost třeba přičítat k tíži soudům, opakované vydání nezákonného rozhodnutí ve správním řízení je nutno při posuzování formy, respektive výše přiměřeného zadostiučinění za nesprávný úřední postup hodnotit jako aspekt svědčící ve prospěch stěžovatele. Dále připomněl, že v případech odškodnění za nepřiměřenou délku řízení se nemajetková újma presumuje, neprokazuje se a jenom výjimečně se v takových případech nepřiznává zadostiučinění v penězích, zadostiučinění ve formě konstatování porušení práva má jen podpůrnou funkci, kdy je přiznáváno v případech, kdy se poškozený na průtazích v řízení podílel či poškozenému způsobená újma je jen zanedbatelná, přičemž zadostiučinění musí být způsobilé plnit jak svou kompenzační funkci, tak i preventivní funkci, v případě většího časového odstupu od zásahu do práva je pouhá morální satisfakce v podobě omluvy nedostatečná a tím spíše odůvodňuje poskytnutí peněžitého zadostiučinění. Žalobce vyslovil přesvědčení, že nepřiznání peněžitého zadostiučinění neplní satisfakční a preventivní funkci a představuje dehonestaci žalobce, což platí tím spíše ve srovnání s jinými soudními rozhodnutími ve skutkově a právně obdobných věcech, která žalobce předestřel, čímž plnil povinnost předložit rozhodnutí v co nejvíce srovnatelných případech.

21. Stran zastavení řízení vůči 2. žalované žalobce vyčetl soudu I. stupně, že k tomuto vůbec přikročil, kdy v této souvislosti připomněl, že 2. žalovanou (Českou republiku – Ministerstvo spravedlnosti) za žalovanou nikdy neoznačil, když jeho žaloba výslovně směřovala pouze proti České republice – Ministerstvu financí, ta se stala žalovanou jen v důsledku mylného právního názoru soudů o tom, že na dané řízení nedopadá článek 6 odst. 1 Úmluvy, což vyvrátil ÚS. Nadto otázka, která organizační složka státu je příslušná vystupovat v řízení za stát, není otázkou věcné legitimace a je věcí posouzení soudu. I kdyby k určení této organizační složky došlo nesprávně, může tuto vadu napravit sám soud tím, že bude v dalším řízení jednat s organizační složkou příslušnou, aniž by o této změně bylo nutné vydávat rozhodnutí. Bylo tak na soudu I. stupně, aby s nepřislušnou organizační složkou státu jednat přestal a aby nadále jednal s organizační složkou příslušnou, aniž by vydával jakékoliv rozhodnutí o zastavení řízení.
22. Stran nákladového výroku pak žalobce vyslovil nesouhlas s tím, že by byl v řízení jen částečně úspěšný, když soud I. stupně pominul skutečnost, že byl úspěšný v základu věci a dosáhl přiznání kompenzace za nepřiměřenou délku řízení alespoň ve formě omluvy. Žalobce tudíž měl plný úspěch v řízení, neboť byl prokázán základ nároku, zatímco forma a výše zadostiučinění byly dány na úvaze soudu.
23. Žalobce navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
24. K odvolání žalobce 1. žalovaná uvedla, že souhlasí s rozhodnutím soudu I. stupně a se závěry v něm uvedenými. Stran formy poskytnuté satisfakce uvedla, že nebyly splněny předpoklady pro přiznání peněžitého zadostiučinění s ohledem na nízký, respektive nepatrný, zanedbatelný význam předmětu řízení pro žalobce. V této souvislosti zopakovala, že požadovaná informace se týkala policejního zásahu vůči třetím osobám, které žalobce neznal, nikdy se s nimi nesetkal a informace měla význam v jejím případném využití při činnosti spolku, jehož je žalobce členem, informace měla pro žalobce následně hodnotu akademickou nebo historickou. Nejednalo se tedy o standardní správní řízení, které by se úzce dotýkalo práv žalobce a ani se nejednalo o řízení, jehož výsledek (konkrétní poskytnutá informace) by žalobce mohl použít ke zlepšení svého postavení. V této souvislosti žalovaná s poukazem na rozsudek NS ze dne 18. 10. 2011, sp. zn. 30 Cdo 1313/2010, připomněla, že kritérium významu předmětu řízení pro účastníka, tj. to, co je pro něj v sázce, je nejdůležitějším kritériem pro stanovení formy a případné výše odškodnění, když zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení se poskytuje za nejistotu spojenou s právním postavením poškozeného, která je tím větší, čím větší je význam předmětu řízení pro poškozeného. Stran minimálního významu předmětu řízení pro žalobce žalovaná rovněž poukázala na množství jiných sporů, které

Shodu s prvopisem potvrzuje Ema Pithardová.

žalobce vede, když podává množství žádostí o poskytnutí informací, posléze uplatňuje nároky na přiznání finančního zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení o jeho žádostech na poskytnutí těchto informací, přičemž v následných kompenzačních řízeních nikdy nevyšlo najevo, že by požadované informace žalobce potřeboval či použil na obranu svých práv či ke splnění svých povinností. Intenzita dopadu nesprávného úředního postupu nemohla být tedy taková, aby žalobci vznikla peněžitá nemajetková újma (správně, aby žalobci vznikla újma, jež by měla být kompenzována peněžitým zadostiučiněním – poznámka odvolacího soudu), poskytnutí jiné formy zadostiučinění, než v rovině morální, a to omluvou, tak není namístě. Závěrem 1. žalovaná poukázala na 2. žalovanou poskytnuté zadostiučinění. Z uvedených důvodů navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně potvrdil.

25. K odvolání žalobce 2. žalovaná uvedla, že souhlasí se závěry žalobce uvedenými v jeho odvolání, že výrok III rozsudku soudu I. stupně, kterým bylo zastaveno řízení ve vztahu mezi žalobcem a jí, je nadbytečný. Žaloba dle zákona č. 82/1998 Sb. je totiž podávána proti České republice, jejímž jménem jedná příslušná ministerstva jako organizační složky. S kterou organizační složkou bude v rámci řízení jednáno, pak musí posoudit soud a nevydává se o tom žádné rozhodnutí. Závěrem uvedla, že není příslušnou organizační složkou státu, která by měla jednat v tomto kompenzačním řízení. Z uvedených důvodů navrhla, aby odvolací soud zrušil výrok III rozsudku soudu I. stupně.
26. Žalobce k vyjádření 1. žalované k jeho odvolání uvedl, že odmítá ničím blíže nekonkretizované a především nepodložené osočení ze strany žalované, že by skrze žádosti o informace zneužíval právo, když jeho žádosti byly zcela věcné, přílehlivé, oprávněné, nadto nic takového nelze vysledovat ani v nyní projednávané věci a nic takového ani nebylo tvrzeno, natož prokazováno. Pokud pak žalovaná bagatelizuje význam řízení pro žalobce s tím, že jím požadované informace neměly žádný dopad do jeho života, tak přehlíží jak podání žalobce, tak i jeho účastnický výslech a zároveň rozhodnutí ve věci žalobce Ing. L. M., jenž obdržel peněžité zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení při vyřizování jeho žádosti o platech úředníků, tedy takových informací, které do jeho života neměly dopad téměř žádný. Žalobce vyslovil přesvědčení, že má právo na přiznání peněžitého zadostiučinění, jehož výše by měla působit preventivně na chování orgánů veřejné moci a zohlednit nulovou sebereflexi žalované a její pokusy o dehonestaci žalobce.
27. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně z podnětu podaného odvolání, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (ust. § 212 a ust. § 212a o. s. ř.), a po doplnění dokazování listinami ze spisů Krajského soudu v Brně (dále jen „KS“) sp. zn. 31 A 2/2010, sp. zn. 31 A 1/2012 a sp. zn. 31 A 1/2014 stran zjištění průběhu řízení vedených u KS (ust. § 213 odst. 4 o. s. ř.), shledal odvolání žalobce stran věci samé (poskytnutí zadostiučinění v penězích, eventuálně konstatování porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě; nespokojenost se zněním omluvy) nedůvodným, stran nedostatků v poskytnuté omluvě ohledně titulů žalobce, nadbytečnosti výroku o zastavení řízení a nákladového výroku pak odvolání žalobce bylo shledáno důvodné.
28. Ze spisu KS sp. zn. 31 A 2/2010 odvolací soud zjistil, že řízení bylo zahájeno žalobou žalobce dne 4. 1. 2010 proti Kanceláři veřejného ochránce práv, KS dne 21. 1. 2010 oznamuje složení senátu, jenž věc projedná a rozhodne a poučuje o možnosti vznést námitku podjatosti soudců, dne 27. 1. 2010 žalobce doplňuje svou žalobu, dne 17. 2. 2010 KS zasílá doplnění žaloby žalované, dne 15. 3. 2010 se k žalobě vyjadřuje žalovaná, dne 22. 3. 2010 KS činí dotaz na účastníky, zda souhlasí s rozhodnutím bez nařízení jednání, dne 25. 3. 2010 žalovaná vyjadřuje nesouhlas, dne 6. 4. 2010 žalobce činí repliku k vyjádření žalované, dne 13. 12. 2010 KS sděluje změnu obsazení v senátu, jenž věc projedná a rozhodne, dne 30. 12. 2010 žalobce vznáší námitku podjatosti členky senátu JUDr. Ďáskové, tato se dne 4. 1. 2011 vyjadřuje k vznesené námitce podjatosti, dne 18. 1. 2011 spis předložen NSS k rozhodnutí o námitce podjatosti, jenž dne 2. 3. 2011 vyžaduje od několika soudů řadu spisů pro posouzení námitky podjatosti a vyzývá JUDr. Ďáskovou k doplnění vyjádření

Shodu s prvopisem potvrzuje Ema Pithardová.

k vznesené námitce podjatosti, ta reaguje dne 9. 3. 2011, dne 30. 3. 2011 NSS rozhoduje, že JUDr. Ďásková je vyloučena z projednávání a rozhodování věci, dne 16. 5. 2011 do řízení vstupuje Veřejný ochránce práv jako osoba zúčastněná na řízení, dne 6. 6. 2011 zaslána žalované replika žalobce, řízení skončeno rozsudkem KS ze dne 8. 8. 2011, č. j. 31 A 2/2010-130, v právní moci dne 23. 8. 2011, jímž bylo rozhodnutí žalované ze dne 16. 11. 2009 zrušeno a věc jí vrácena k dalšímu řízení s tím, že KS shledal porušení zásady dvojinstančnosti správního řízení, když jak o žádosti o poskytnutí informací, tak o následném odvolání žalobce rozhodovala tatáž úřední osoba, přisvědčil námitkám žalobce, že prvostupňové rozhodnutí žalované neobsahovalo nutné formální a obsahové náležitosti a nebylo mu doručeno do vlastních rukou, hmotněprávními námitkami žalobce se KS z důvodu rušení rozhodnutí žalované pro vady řízení, nezabýval.

29. Ze spisu KS sp. zn. 31 A 1/2012 odvolací soud zjistil, že řízení bylo zahájeno žalobou žalobce dne 2. 1. 2012 proti Veřejnému ochránci práv, KS dne 10. 1. 2012 oznamuje složení senátu, jenž věc projedná a rozhodne a poučuje o možnosti vznést námitku podjatosti soudců, dne 10. 2. 2012 žalobce vznáší námitku podjatosti členky senátu JUDr. Ďáskové, tato se dne 15. 2. 2012 vyjadřuje k vznesené námitce podjatosti, dne 29. 2. 2012 spis předložen NSS k rozhodnutí o námitce podjatosti, dne 16. 2. 2012 žalovaný nesouhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání a vyjadřuje se k žalobě, dne 7. 3. 2012 NSS rozhoduje, že JUDr. Ďásková je vyloučena z projednávání a rozhodování věci, dne 14. 6. 2012 žalobce činí repliku k vyjádření žalovaného, dne 18. 6. 2012 replika zaslána žalovanému, řízení skončeno rozsudkem KS ze dne 1. 8. 2013, č. j. 31 A 1/2012-68, v právní moci dne 2. 9. 2013, jímž bylo rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 10. 2011 zrušeno a věc mu vrácena k dalšímu řízení s tím, že KS dospěl k závěru, že ve věci rozhodoval funkčně nepřislušný orgán, přičemž s odkazem na vydané rozhodnutí NSS z roku 2008 dovedil, že o žádostech na poskytnutí informace má rozhodovat Kancelář veřejného ochránce práv a okrajově se vyjádřil k hmotněprávní stránce věci, kdy žalovaný musí konkrétně zdůvodnit, proč dal ochraně soukromí třetích osob přednost před poskytnutím požadovaných informací.
30. Ze spisu KS sp. zn. 31 A 1/2014 odvolací soud zjistil, že řízení bylo zahájeno žalobou žalobce dne 3. 1. 2014 proti Kanceláři veřejného ochránce práv, dne 16. 1. 2014 JUDr. Ďásková sděluje předsedovi KS, že je dán důvod pro její podjatost, dne 21. 1. 2014 žalobce doplňuje žalobu, opatřením předsedy KS ze dne 28. 1. 2014 určen namísto JUDr. Ďáskové jiný soudce, KS dne 18. 2. 2014 oznamuje složení senátu, jenž věc projedná a rozhodne a poučuje o možnosti vznést námitku podjatosti soudců, dne 4. 4. 2014 se žalovaná vyjadřuje k žalobě, dne 5. 5. 2014 žalobce činí repliku k vyjádření žalované, rozsudkem KS ze dne 31. 10. 2014, č. j. 31 A 1/2014-93, v právní moci dne 20. 11. 2014, byla žaloba zamítnuta, kasační stížnost žalobce proti rozsudku KS ze dne 31. 10. 2014, č. j. 31 A 1/2014-93, byla zamítnuta rozsudkem NSS ze dne 11. 3. 2015, č. j. 1 As 229/2014-48, v právní moci dne 8. 4. 2015.
31. Odvolací soud po přezkumu napadeného rozsudku konstatuje, že soud I. stupně si pro své rozhodnutí opatřil v zásadě dostatek důkazů, ze kterých čerpal v zásadě správná a pro rozhodnutí o věci samé postačující skutková zjištění, a takto zjištěný skutkový stav posoudil v zásadě věcně správně i po stránce právní s citací pro věc přílehlavých ustanovení zákona č. 82/1998 Sb. vztahujících se k institutu nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřené délce řízení, zadostiučinění za nemajetkovou újmu a promlčení nároku.
32. Odvolací soud nejprve uvádí, že je správná argumentace soudu I. stupně s odkazem na jím zdůrazněný závazný nálezný ÚS, spočívající v tom, že řízení se posuzuje jako jeden celek a žalobní požadavek na poskytnutí zadostiučinění za celkovou délku řízení byl prost vad a je namíste posoudit odpovědnost státu nikoliv v intencích odst. 1 věty druhé ust. § 13 zákona č. 82/1998 Sb., ale jeho věty třetí, výchozí je tak celková délka řízení zahrnující jak řízení soudní, tak i řízení správní, a nikoliv porušení povinnosti učinit jednotlivý úkon v řízení v zákonné lhůtě. Odvolací soud dále

Shodu s prvopisem potvrzuje Ema Pithardová.

připomíná, že k nesprávnému úřednímu postupu spočívajícímu v nepřiměřené délce řízení může dojít, aniž by došlo k průtahům, tedy nečinnosti ze strany orgánů veřejné moci. V této souvislosti dále připomíná, že délka řízení je ve smyslu již judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) nepřiměřená tehdy, neodpovídá-li složitosti, skutkové a právní náročnosti projednávané věci a zároveň tkví v příčinách vycházejících z působení státu (tj. soudu) v projednávané věci, nikoliv stěžovatele, příp. od něj odlišných účastníků řízení. ESLP ve své judikatuře upřednostňuje globální, celkový pohled na řízení. Proto existující průtah jen v určité fázi řízení ESLP toleruje za předpokladu, že celková doba řízení nebude nepřiměřená, naopak i v řízení, v němž soud činil úkony v přiměřených lhůtách a jeho postup byl plynulý, lze dle ESLP konstatovat porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě tehdy, když se s přihlédnutím ke všem okolnostem celková doba řízení jeví nepřiměřeně dlouhou. Dále odvolací soud uvádí, že i podle stanoviska NS sp. zn. Cpjn 206/2010, ze dne 13. 4. 2011, je třeba vnímat rozdíl mezi nepřiměřenou délkou řízení a vznikem tzv. průtahů v jeho průběhu. K porušení práva na přiměřenou délku řízení dochází tehdy, jestliže řízení trvá nepřiměřeně dlouhou dobu, a to bez ohledu na to, zda v daném případě byly zaznamenány průtahy ze strany příslušného orgánu. K přiměřenosti délky řízení NS dále uvádí, že je nutné vzít v úvahu dvě složky práva na spravedlivý proces, a to právo účastníka, aby jeho věc byla projednána a rozhodnuta v přiměřené době, a obecný požadavek, aby v řízení bylo postupováno v souladu s právními předpisy. Vždy je ale třeba přihlížet ke konkrétním okolnostem individuálního případu. Je tak zřejmé, že je vždy třeba posoudit řízení jako celek, a to včetně kritérií stanovených ust. § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. Odvolací soud vzhledem k závaznosti nálezu ÚS posoudil projednávanou věc po právní stránce stejným způsobem, tedy jako nárok na poskytnutí zadostiučnění ve formě omluvy a v penězích s eventuálním poskytnutím samotného konstatování porušení práva z titulu nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřené celkové době řízení.

33. Pak je také správný závěr soudu I. stupně stran nedůvodnosti vznesené námitky promlčení, a to za situace, kdy kompenzační řízení bylo zahájeno ještě před definitivním skončením posuzovaného řízení (srovnej ust. § 32 odst. 3 druhá věta zákona č. 82/1998 Sb.).
34. Odvolací soud dále uvádí, že se ztotožňuje se závěrem soudu I. stupně s odkazem na ust. § 6 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. ve znění ke dni zahájení řízení, o organizační složce příslušné jednat za žalovanou jak za správní řízení, tak za řízení soudní, již je Ministerstvo financí (srovnej například rozsudek NS ze dne 15. 7. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1382/2014), a to za již shora nastíněného závazného názoru ÚS stran posouzení řízení jako celku (jednoho odpovědnostního titulu). Odvolací soud však dal za pravdu jak žalobci, tak i 2. žalované stran nadbytečnosti, respektive nesprávnosti rozhodnutí o zastavení řízení ve vztahu mezi žalobcem a 2. žalovanou, když odkazuje například na již zmíněný rozsudek NS ze dne 15. 7. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1382/2014, dle něhož „označí-li žalobci organizační složku nebo organizační složky, které nebyly příslušné za stát jednat, nejde o vadu podání ani o nedostatek podmínky řízení; soud je povinen z úřední povinnosti správnou organizační složku zjistit a začít s ní jednat, aniž by o tom vydával zvláštní usnesení (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 4. 2004, sp. zn. 33 Odo 67/2004)“. Je zřejmé, že rozhodnutí soudu I. stupně o zastavení řízení nemělo být vůbec vydáno, neboť pro to nebyly splněny podmínky. Proto odvolací soud napadené usnesení za použití § 220 o. s. ř. změnil (tzv. negativním měnícím rozhodnutím) tak, že se tam uvedené rozhodnutí nevydává.
35. Odvolací soud dále uvádí, že soud I. stupně správně vymezil počátek rozhodné doby řízení, a to od podání žádosti žalobce o poskytnutí informace dne 19. 10. 2009. Rozhodná doba skončila právní mocí konečného rozhodnutí dne 8. 4. 2015. Rozhodná doba řízení tak činila cca 5 let a 5 a půl měsíce. Odvolací soud ve shodě se soudem I. stupně shledal dobu řízení nepřiměřenou, když tato nepřiměřenost byla dána nejen celkovou dobou řízení jako takovou, k čemuž dospěl soud I. stupně, ale i při posouzení ostatních, byť demonstrativně uvedených kritérií v ust. § 31a odst. 3

Shodu s prvopisem potvrzuje Ema Pithardová.

zákona č. 82/1998 Sb., kdy v této souvislosti po doplnění dokazování stran průběhu řízení zdůrazňuje, že v něm došlo i, k jakkoliv nijak dramaticky dlouhým, obdobím nečinnosti, vymezeným daty 6. 4. 2010 (kdy žalobce činí repliku k vyjádření žalované) a 13. 12. 2010 (kdy KS sděluje změnu obsazení v senátu) – v trvání cca 9 měsíců, daty 18. 6. 2012 (kdy replika zaslána žalovanému) a 1. 8. 2013 (vyhlášení rozsudku KS) – v trvání cca 13 měsíců, daty 5. 5. 2014 (kdy žalobce činí repliku k vyjádření žalované) a 31. 10. 2014 (vyhlášení rozsudku KS) – v trvání cca 6 měsíců, ale i z důvodu dvojího, tedy opakovaného rušení rozhodnutí správního orgánu KS pro nastalé procesní vady. Stran ostatních kritérií (k výrazně nižšímu významu řízení se odvolací soud vyjadřuje níže při posouzení formy adekvátního zadostiučinění) odvolací soud uvádí, že ze skutkových zjištění učiněných soudem I. stupně a po doplnění dokazování odvolacím soudem je zřejmé, že řízení bylo do jisté míry procesně složitější, když rozhodovaly jak správní orgány dvou stupňů, tak i KS a NSS (v třetím cyklu řízení k žádným vadám v řízení nedošlo), věcně bylo složité standardně, žalobce se na délce řízení nijak negativně nepodílel.

36. Došlo tak k porušení odpovídajícího práva žalobce na vydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě a v daném případě se uplatní i vyvratitelná domněnka o vzniku nemajetkové újmy žalobci.
37. Soud I. stupně rovněž správně posoudil adekvátní formu zadostiučinění, když dospěl k závěru, omluva je odpovídajícím zadostiučiněním, přičemž soud I. stupně nepochybil, pokud se od jejího znění do jisté míry odchýlil, a to za situace, kdy jakkoliv stručně, tak v ní vyjádřil porušení konkrétního práva žalobce (právo na poskytnutí včasné informace – kdy se tak obsahově jedná o porušení práva na vydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě) a zároveň za situace, kdy v ní vyjádřil porušení konkrétního práva žalobce, již nepřistoupil k souběžnému poskytnutí zadostiučinění ve formě konstatování porušení práva (na poskytnutí včasné informace – porušení práva na vydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě). Tento závěr správně podložil předmětem posuzovaného řízení, když vyžadovaná informace (předmět řízení) se přímo netýkalo soukromoprávního práva žalobce, tento význam byl již zprostředkovaný (žalobce hodlal požadovanou informaci využít pro činnost spolku, osoby, jichž se mělo šetření Veřejného ochránce práv týkat, vůbec neznal, případ, stran něhož byla informace vyžadována, se žalobce osobně nijak netýkal). V této souvislosti odvolací soud uvádí, že zásadním kritériem nejen pro určení výše přiměřeného zadostiučinění v penězích, ale i pro stanovení formy zadostiučinění je význam namítaného řízení pro jeho účastníka. Odvolací soud tak uzavírá, že újma vzniklá žalobci nesprávným úředním postupem spočívajícím v nepřiměřené délce řízení o poskytnutí informace, byla zanedbatelná a je tak dostatečně reparována soudem I. stupně přisouzenou omluvou.
38. Stran žalobcem nastíněného srovnání jeho případu s případy jinými odvolací soud uvádí, že toto na místě není, když k posouzení řízení v případě nemajetkové újmy z titulu nepřiměřené délky řízení je nutno přistoupit vždy individuálně, je třeba přihlížet ke konkrétním okolnostem individuálního případu, a to jak při závěru o existenci nesprávného úředního postupu, tak i intenzity újmy, která vznikla a formy její adekvátní reparace (srovnej přiměřeně rozsudek NS ze dne 3. 11. 2020, č. j. 30 Cdo 2863/2020-143, ve znění opravného usnesení ze dne 15. 12. 2020, č. j. 30 Cdo 2863/2020-153).
39. Odvolací soud tedy shodně se soudem I. stupně považuje řízení nejen za nepřiměřeně dlouhé, ale sdílí i úvahu soudu I. stupně, že není důvodné poskytnout žalobci za jemu vzniklou újmu zadostiučinění v penězích. V této souvislosti odvolací soud uvádí, že kritéria demonstrativně stanovená v ust. § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. slouží nejen pro posouzení vlastní (ne)přiměřenosti délky posuzovaného řízení, ale dle dikce uvedeného ustanovení i pro stanovení formy přiměřeného zadostiučinění a teprve až v případě závěru o peněžním zadostiučinění i pro stanovení jeho výše.

40. Odvolací soud tak rozhodnutí soudu I. stupně ve výroku o věci samé stran přiznané omluvy jako věcně správné podle ust. § 219 o. s. ř. potvrdil, vyjma žalobcem namítaného pochybení soudu I. stupně stran opominutí uvedení jeho aktuálních titulů, kdy toto pochybení napravil za užití ust. § 220 o. s. ř., a potvrdil zároveň jako věcně správné podle ust. § 219 o. s. ř. rozhodnutí soudu I. stupně ve výroku o věci samé stran nepřiznání nároku na poskytnutí zadostiučinění v penězích s eventuálním poskytnutím zadostiučinění ve formě konstatování porušení práva na vydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě.
41. O náhradě nákladů řízení před soudem I. stupně odvolací soud rozhodl podle ust. § 224 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. (k tomu srovnej například rozsudek NS ze dne 24. 2. 2015, sp. zn. 30 Cdo 820/2014, rozsudek NS ze dne 5. 2. 2014, sp. zn. 30 Cdo 2707/2013, uveřejněný pod R 40/2014, jenž dovozuje plný úspěch; žalobce byl v zásadě úspěšný, ze strany 1. žalované se mu žádného zadostiučinění nedostalo, 2. žalovaná jako nepřislušná organizační složka se mu omluvila jen za fázi řízení před soudy), když i odvolací soud dospěl k závěru o existenci nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřeně délce řízení s tím, že se se soudem I. stupně shodl i v tom, že adekvátním odškodněním žalobci vzniklé nemajetkové újmy je poskytnutí zadostiučinění ve formě omluvy.
42. Náklady řízení před soudem I. stupně ve výši 66 124 Kč sestávají z odměny za právní zastoupení žalobce za 16 úkonů právní služby dle ust. § 7 bod č. 5 ve spojení s ust. § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu (dále jen „vyhláška č. 177/1996 Sb.“), kdy tak za jeden úkon právní služby přísluší částka 3 100 Kč, a to dle ust. § 11 odst. 1 písm. a), d), g), k) vyhlášky č. 177/1996 Sb. za převzetí věci, podání ze dne 29. 1. 2016, 11. 3. 2016, odvolání ze dne 13. 7. 2016 včetně jeho odůvodnění ze dne 2. 8. 2016, vyjádření k odvolání ze dne 4. 8. 2016, odvolání proti doplňujícímu rozsudku, dovolání, podání ze dne 15. 1. 2020, 16. 9. 2020, 1. 11. 2020, účast při jednání dne 11. 2. 2016, 25. 5. 2016 (2 úkony), 20. 3. 2017, 9. 11. 2020, 14. 12. 2020, 16 režijních paušálů po 300 Kč dle ust. § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., přičemž odměna a náhrady byly navýšeny o částku 11 424 Kč odpovídající 21 % DPH, jejíž je zástupce žalobce plátcem, částky 300 Kč představující jeden režijní paušál dle ust. § 1 odst. 3 písm. a), ust. § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu (dále jen „vyhláška č. 254/2015 Sb.“) – podání žaloby t. č. právně nezastoupeným žalobcem.
43. Odvolací soud nepřiznal jako účelně vynaložený náklad řízení jen podání žalobce ze dne 8. 11. 2020, když v něm nebyla obsažena žádná nová tvrzení či právní argumentace a jednalo se jen o reakci žalobce na podání žalované, které bylo stěžejně omluvou z jednání.
44. O nákladech odvolacího řízení odvolací soud rozhodl podle ust. §§ 224 odst. 1, 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 151 odst. 3 o. s. ř., dle něhož účastníku, který nebyl v řízení zastoupen zástupcem podle ust. § 137 odst. 2 o. s. ř. a který nedoložil výši hotových výdajů svých nebo svého jiného zástupce, přizná soud náhradu v paušální výši určené zvláštním právním předpisem. Paušální náhrada zahrnuje hotové výdaje účastníka a jeho zástupce; nezahrnuje však náhradu soudního poplatku.
45. V řízení před odvolacím soudem byla co do věci samé zcela úspěšná žalovaná a přísluší jí tak na nákladech řízení částka 600 Kč představující dva režijní paušály dle ust. § 1 odst. 3 písm. a), c) vyhlášky č. 254/2015 Sb. – vyjádření k odvolání, účast při jednání – ve výši 300 Kč za úkon dle ust. § 2 odst. 3 cit. vyhlášky.
46. O lhůtě k plnění ve výroku o nákladech řízení před soudem I. stupně bylo rozhodnuto podle ust. § 160 odst. 1 část věty před středníkem o. s. ř., když ke stanovení lhůty delší či plnění ve splátkách Shodu s prvopisem potvrzuje Ema Pithardová.

neshledal odvolací soud důvod. Platební místo je pak odůvodněno ust. § 149 odst. 1 o. s. ř. O lhůtě k plnění ve výroku o nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 211 o. s. ř. a ust. § 160 odst. 1 část věty před středníkem o. s. ř. ze stejného důvodu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně, jestliže rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o. s. ř.). Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Pouze proti výroku o náhradě nákladů řízení **není** dovolání přípustné (ust. § 238 odst. 1 písm. h o. s. ř.).

Praha 2. června 2021

JUDr. Ludmila Petráková v. r.
předsedkyně senátu